

Kom je buiten werken?

Niemand die je stoort en toch goed bereikbaar. Steeds meer ondernemers en flexwerkers trekken met hun laptop de natuur in.

Tekst: Matthijs Meeuwsen
Foto's: Jaap Schuurman

Zomerbries

Chiel van Leeuwen (links) ruilde het Amsterdamse Rembrandtplein in voor een dagje Flevoland.

‘Ik vreesde van tevoren dat het bloedheet zou worden in zo’n caravan, maar het tocht prima door’

—Bertram Bruins

Als Chiel van Leeuwen (29) op zijn werk bij energie-startup Vandebroon achter zijn computer zit, is er de hele dag de kakofonie van het Amsterdamse Rembrandtplein. De rinkelende trams. De lallende toeristen. De toeterende taxi’s. Rumoer. Altijd rumoer. Maar vandaag is het anders. De *noise canceling* koptelefoon is wel mee, maar hangt het grootste deel van de tijd werkloos om zijn nek. Voor één dag heeft Van Leeuwen samen met drie collega’s de Amsterdamse binnenstad verruild voor een werkplek op Roggebotstaete: een ecologisch landgoed – meer dan honderd voetbalvelden vol groen – aan het Flevolandse Vossemeer.

Een zomerbries waait door de struiken. Het ruikt naar zonnebrandcrème en boterbloempjes. Hond Muga hapt naar vliegen in het hoge gras. „Goed hè?” glundert Van Leeuwen, terwijl hij over het scherm van zijn laptop naar een waterpartij staart. „Jammer dat ik niet gewend ben een zwembroek mee te nemen naar kantoor. Ik zou nu graag een duik nemen.”

Tom van de Beek (38) kijkt het

tafereel vanuit de schaduw van zijn caravan te vreden aan. Amper twee jaar geleden bedacht de ondernemer met twee kompanen Kantoor-karavaan. Het concept was simpel. Wat nu als ze een stoet stijlvolle caravans begonnen die het hele jaar het land door zou trekken, van natuurgebied naar natuurgebied? Elke caravan vormt een mobiel kantoor, bestaande uit een aantal flexwerkplekken, simpel te reserveren via internet. Niet op het elektriciteitsnet aangesloten, maar toch van alle gemakken voorzien; dankzij een stel zonnepanelen op het dak is er gewoon draadloos internet, kan de mobiele telefoon worden opgeladen en staat er zoals op elk kantoor een koffiezetapparaat te gorgelen.

„Door mijn eigen ervaring als zelfstandig ondernemer had ik alle populaire flexwerkplekken al weleens gezien”, legt Van de Beek uit. De hippe koffiebarretjes waar jonge creatievelingen met schuimende frappuccino’s achter hun MacBooks gekluisterd zitten. De gepimpte fabriekspanden waar whizzkids en webdesigners tezamen achter de pingpongtafel staan. Nou goed, we kennen de clichés. Van de Beek: „Het zijn mooie werkplekken, dat zonder meer. Maar het zijn niet bepaald de plekken waar je in alle rust aan je werk kunt zitten. Ze bevinden zich stuk voor stuk in het rumoer van de stad.”

Composttoilet

Vorig voorjaar begonnen daarom de eerste wagens van de Kantoor-karavaan te rollen. Vijf caravans zijn er al. Middels crowdfunding moet de stoet de komende tijd steeds langer worden. Aan de vraag zal het in ieder geval niet liggen. Ook deze zonnige morgen in mei is er een goede bezetting op Roggebotstaete: een kluitje jonge flexwerkers zit op hooibalen tegen de caravans; laptops op schoot en de blote voeten in het gras. En niet alleen het zzp-gilde is enthousiast; dankzij de groeiende populariteit van het Nieuwe Werken weten ook grote be-

‘We zitten hier echt niet de hele dag maar een beetje te lanterfantent’

—Tom van de Beek

Fijne buitenwerkplekken in de natuur

Een selectie van kleinschalige accommodatie waar je als zzp'er aan de slag kunt.

Piet van Meintjes Hoeve in Heukelom:

'We hebben op onze boerderij veel te bieden, denk aan ruimte, stal, koeien, melk, mest en klimaat.'

De Roudonck in

Esch: 'Voedend voor lichaam, geest, hart en ziel. Alleen of in ontmoeting met maximaal drie anderen. Onze buitenstoelen zijn in de nabijheid van

een gebouwtje, waardoor je bij regen naar binnen kunt.'

Broedplaats voor nieuwe ideeën in

Olst: 'Openstelling van het terrein heeft als voornaamste doel het delen van kennis, ervaring en netwerk met andere projectontwikkelaars, zzp'ers of geïnteresseerden en deskundigen. De focus ligt op

de 'broedplaats-gedachte', gecombineerd met delen en verbinden: leren en ontwikkelen.'

Werkpension Wongema in

Hornhuizen: 'Een meerdaagse werkplek voor (kunst- en ontwerp)onderwijs en een tijdelijk onderkomen voor allereerste werkers en vergadersaars.'

drijven Van de Beek steeds vaker te vinden.

Bedrijven als KPN bijvoorbeeld, dat de werknemers door heel het land een lappendeken aan flexibele werkplekken aanbiedt. „Via een collega hoorde ik van de Kantoorcaravaan”, vertelt Bertram Bruins (41), productmanager bij KPN en vandaag kantoor houdend in de caravans op Roggebotstaete. „We gaan in Nederland steeds meer toe naar een resultaatgedreven economie: ik word niet langer afgerekend op de vraag hoeveel uren ik op het werk aanwezig ben, maar op de vraag of ik mijn taken afkrijg. In de praktijk betekent dit dat ik gemiddeld nog maar zo'n twee dagen per week tussen de collega's op kantoor zit. De andere dagen werk ik waar ik maar wil. Thuis. Bij Van der Valk. Of in dit geval: in de Flevolandse natuur.”

Vooraf dat laatste bevat prima, oordeelt Bruins. „Op kantoor word je voortdurend op de schouders getikt door collega's. En ook in zo'n koffietentje schiet het niet op. Je bent meer met je omgeving bezig dan met je werk.”

Collega Jan Rijk Vonk (45): „Ik wil niet zeggen dat ik ADHD heb, maar het gaat wel die kant op. In een kantoortuin of koffietentje krijg ik zoveel prikkels voor mijn neus dat ik doorgaans maar weinig werk gedaan krijg. Thuis in Amstelveen werken helpt ook niet altijd; als er dan een Boeing overvliegt, betrap ik mezelf er toch

weer op dat ik uit het raam zit te staren. Hier hoor je enkel de wind, maar dat inspireert alleen maar.”

Bruins: „Ik kan hier in alle rust mijn to-dolijstje wegwerken. Ik vreesde van tevoren dat het bloedheet zou worden in zo'n caravan-tentje, maar het tocht prima door. Ik heb een speakertje meegenomen voor een conferencecall. Ik zit lekker in het zonnetje. Dit soort vrijheid is met geen salaris te betalen.” Ja, er is één nadeel, moppert hij dan. „We mochten niet voor de caravan parkeren, dus ik moest eerst tien minuten over het erf lopen voordat ik bij mijn plek was aangekomen.”

„Die wandeling door de natuur is juist onderdeel van de ervaring”, lacht initiatiefnemer Van de Beek later. „Je hoofd komt meteen in de juiste sferen. Maar het klopt dat we de verwachtingen misschien wat beter moeten managen. We hebben ook weleens een zakenvrouw op pumps langs gehad; niet bepaald het handigste schoeisel in de natuur. En er is geen riolering, hè. Als je hier in drielidig pak door de chauffeur wordt afgezet, moet je bij hoge nood nog steeds op het composttoilet.”

Ecopreneur

Toch is het geen 'geitenwollensokkending', stelt Van de Beek. „Geitenwollensokkentypes komen toch wel in de natuur. Wij willen juist de massa bereiken. Laten zien dat je vaker in de natuur →

kunt zijn dan enkel eens in de zoveel tijd in de vakantie, of het weekend.”

Het is zijn grote missie als ‘ecopreneur’: de moderne mens weer in verbinding brengen met de natuur. „Honderdduizenden jaren hebben we als mensen middenin de wildernis geleefd”, doceert Van de Beek. „Pas de laatste eeuwen is dat veranderd. Maar ik geloof oprecht dat we diep vanbinnen nog allemaal de behoefte voelen in de natuur te zijn. Soms is het een latent verlangen en moet het vuurtje een beetje worden aangewakkerd. Gelukkig kan dat. Dankzij de technieken van deze tijd kunnen we gewoon bereikbaar zijn voor de hele wereld, terwijl we middenin de natuur zitten. Het is de perfecte combinatie. Ik zie geen enkele reden meer waarom je liever in een muf vergaderzaaltje zou gaan werken.”

Het liefst zou hij met zijn karavaan dan ook halt houden in de mooiste natuurgebieden van Nederland. Maar hij snapt ook wel: hoe beter beschermd de wildernis is, hoe minder mogelijkheden om er neer te strijken. En dus is het zoeken naar alternatieven. Roggebotstaete. Het Amsterdamse bos. Een stel stadstuinen aan de rand van de hoofdstad. Een landgoed op de flanken van de Veluwe. Van de Beek: „Als je er geen auto’s kunt horen, zijn we al een heel eind.”

Groen zusje

Hij is niet de enige die op zoek is naar de mooiste werkplekken in de natuur. Ook bij Seats2Meet hebben ze door dat er meer is dan leegstaande kantoorpanden en oude fabrieken. Naast meer dan 1.800 reguliere flexplekken en vergaderzalen die zij beheren ontstond vorig jaar het groene zusje Seats4Silence, een website waar een werkplek kan worden geboekt op boerderijen, in theetuin en boomgaarden. „In eerste instantie zijn mensen vaak ietwat huiverig om met hun laptop de natuur in te gaan”, weet initiatiefnemer Eline van de Veen (51). „Dan zeg-

In de natuur kijk je meer om je heen, staan je zintuigen open en maak je makkelijker een praatje’

—Eline van de Veen

gen ze: ‘Heb je niet iets op vijf minuten fietsen van het centrum?’ Maar als ze eenmaal de drempel hebben genomen, willen ze vaak niets anders meer.”

Maar waarom? Wat is de winst van zo’n werkdag in het groen? Een van de voordelen is volgens Van de Veen het gemak waarmee tussen de knotwilgen en paardenbloemen samenwerkingsverbanden ontstaan. „Kijk, Seats2Meet heeft natuurlijk met afstand de meeste boekingen. Maar ik zie dat er bij de locaties van Seats4Silence veel gemakkelijker contact wordt gemaakt tussen de aanwezigen. Op zo’n reguliere flexplek zit iedereen met de oogkleppen op naar zijn scherm te staren. In de natuur kijk je meer om je heen, staan je zintuigen open, en maak je makkelijker een praatje. Zo ontstaan vaak heel vruchtbare kruisbestuivingen.”

En er zijn meer voordelen van werken in de natuur. Van de Veen: „In een werkproces gaat het nooit alleen maar om produceren. Er zijn ook momenten dat je werk is gebaat bij reflectie en creativiteit. Juist op die dagen zou je de natuur moeten opzoeken. In de buitenlucht worden er andere verbindingen gemaakt in je hoofd. Je komt op gedachten die je op je vaste werkplek nooit te binnen waren geschoten. Talloze onderzoeken wezen al uit dat je creativiteit, concentratie en productiviteit worden bevorderd door simpelweg in de natuur te zijn.” Van de Beek: „Ook Einstein en Nietzsche zweerden bij hun dagelijkse natuurwandelingen.”

Voor wat extra afwisseling in de werkdag

biedt Van de Beek zelfs de mogelijkheid aan om in de pauze schapen te scheren of een speedcursus bijhouden of wildplukken te volgen. „Er zijn werkgevers die denken dat we hier maar een beetje zitten te lanterfant, maar die hebben het echt niet begrepen. Bedrijven hebben er baat bij dat hun werknemers gelukkig en gezond zijn. Ik geloof oprecht dat er veel minder burn-outs zouden zijn, als mensen vaker in de natuur zouden werken.”

Op Roggebotstaete is het tijd voor de middagpauze. „Lunchen!” brult terreinbeheerder Lennard, terwijl hij in zijn tractor komt aantuffen met een laadbak vol kakelverse ingrediënten. Karnemelkbrood. Paddenstoelenkaas. Aardbeien. „We moeten zo even een fotootje maken”, grijnst Van Leeuwen. „Als de collega’s op kantoor dit zien worden ze stikjaloers.” Quasi-verontschuldigd: „Ja, we gaan straks gewoon weer werken, hoor. Maar we hebben zojuist wel impulsief besloten om vanmiddag een brainstormwandeling te houden. Het is hier veel te inspirerend om er alleen maar e-mails uit te rammen.” ■